

NÉZŐPONT INTÉZET

A BALOLDAL MENEKÜLNE A NÉPSZAVAZÁSTÓL

A NÉZŐPONT INTÉZET ELEMZÉSE
2016.09.02.

ÖSSZEFOGLALÓ

- Már a hivatalos kampányidőszak elején kudarcba fulladhat a baloldal népszavazási kampánya, miután teljesen szétforgácsolta és megosztottá tette a balliberális oldalt a bevándorlás és különösen az október 2-i kvótareferendum ügye. A mostani folyamatok azt vetítik előre, hogy a baloldali pártok igen rossz állapotban vágnak majd neki a 2018-as választásnak.
- Míg az MSZP korábban támogatta a bevándorlók Magyarországra történő betelepítését, a párt elnöke ma már elfogadhatónak ítéli a kormányoldal kvótaellenes álláspontját. A legújabb fordulat következtében könnyen hiteltelenné válhat saját szimpatizánsai szemében is a nemrég megválasztott Molnár Gyula.
- A balliberális oldalon önmagában az is törésvonalat okozott, hogy a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalíció a kötelező betelepítés mellett foglal állást, egyúttal harsányan képviseli a bojkott-pártiságot a kvótareferendum kapcsán. Az Együtt és PM pedig a Kétfarkú Kutya Párthoz hasonló vicckampányt indított, amivel a választók megszólítása helyett inkább kormányzáképtelenségüket bizonyítják. A Liberálisok egyedüliként buzdítanak a népszavazáson való részvételre és az igennel szavazásra.
- A zavaros kommunikáció, a bevándorlás párti álláspont és a népszavazás bojkottja saját szimpatizánsaikkal is szembefordította a balliberális erőket. A Nézőpont Intézet augusztusi kutatása alapján a baloldali szimpatizánsok kétötöde elutasítja a kötelező betelepítést, míg a Závecz Research felmérése alapján az MSZP szavazóinak harmada tervezi, hogy részt vesz a népszavazáson.
- Mindent egybevetve úgy tűnik, a baloldal mai állapotában erőtlen, így valójában nem engedhetnek meg maguknak másfél évvel a parlamenti választás előtt egy jelentős energiát felemésztő kampányt, ezért buzdítanak otthonmaradásra. Ezzel azonban azt üzenik magukról, hogy semmilyen álláspontjuk nincs Európa egyik legsúlyosabb válságával kapcsolatban – mely hazánkat is érinti –, mindez pedig kihatással lehet az egyébként is ingatag lábakon álló kormányzókéességük megtételére. Összegezve: már menekülnének a népszavazástól, ami bizonyos értelemben a 2018-as választás előfutamaként is értelmezhető.

EGYENES BESZÉD KONTRA BALOLDAL: PÁRHUZAMOS VALÓSÁGOK

Teljesen szétforgácsolta és megosztottá tette a balliberális oldalt a bevándorlás és különösen az október 2-i kvótareferendum ügye. Gyurcsány Ferenc jelentette be először, hogy a Demokratikus Koalíció bojkottálni fogja a népszavazást, ezt követően az Együtt és a PM is jelezte, hogy szimpatizánsaikat távolmaradásra fogják bízni. A Fodor Gábor vezette Magyar Liberális Párt ugyanakkor az igen mellett kampányol, míg az MSZP fogalmazta meg legutoljára hivatalos álláspontját.

Eszerint ugyan szintén otthonmaradásra biztatják választóikat, de – ahogy Molnár Gyula fogalmazott – szándékosan nem használják a bojkott szót, mert a népszavazás intézményét elfogadják, így például delegáltakat küldenek a szavazatszámoló bizottságokba.

A baloldal a sokféle széttartó álláspont miatt nem is folytat összehangolt kampányt, így a baloldali szavazók is eltérő üzenetekkel fognak találkozni a szeptemberi kampány során.

A migrációs válság kezdetén például Kunhalmi Ágnes még arról beszélt, hogy

„a bevándorlás nem probléma, hanem álprobléma”.¹

Ezt követően Budai Bernadett, a párt szóvivője elfogadhatónak tartotta a kvóták alapján történő betelepítést. Mint mondta:

„azt a kvótát tudjuk támogatni, amely a belügyminiszterek tanácsának előterjesztése alapján kétezer főről szól”.²

Emellett a párt képviselői azt hangsúlyozták, hogy az uniós tagság nem csak előnyökkel, hanem áldozatokkal is jár, így a bevándorlók befogadását el kell fogadnia Magyarországnak.

A kötelező kvóták tavaly év végi napirendre kerülését követően tovább változott a párt álláspontja. Molnár Zsolt, az Országgyűlés Nemzetbiztonsági bizottságának szocialista elnöke a kvóták kapcsán már arról beszélt: az általános érvényű, állandó betelepítést nem támogatják, de

„az átmeneti elhelyezést, vagyis a menekültek áttelepítését lehetővé tevő kvótarendszert igen”.³

A szocialista politikus ekkor hozzátette, hogy az elosztás alapvetően az országok teherbíró képessége és lakosságszáma alapján történne elképzelésük szerint, így a politikus állítása szerint Magyarország esetében ez két év alatt kétezer ember befogadását jelentené.

¹ http://hvg.hu/itthon/20150618_Az_MSZP_levasfuggonyozte_a_Fideszszekhez

² <http://magyaridok.hu/belfold/fidesz-nincs-szukseg-nepszavazasra-kvotarendszerrel-kapcsolatban-109633/>

³ <http://www.atv.hu/belfold/20151109-az-mszp-nem-tamogatja-juncker-fele-kotelezo-altalanos-kvotat/hirkereso>

Ezt követően a kvótareferendumot az Uniós tagsággal kötötték össze, ennek kapcsán arról beszéltek a szocialisták, hogy

„mindenki maradjon otthon, hogy maradhassunk Európában”.⁴

Végül, a népszavazási kampányidőszak kezdetén ismét fordulatot vett az MSZP kommunikációja. Molnár Gyula pártelnök egy háttérbeszélgetésen már arról beszélt, hogy

„Magyarország időben ismerte fel a migrációs helyzet veszélyeit, az EU pedig késlekedett”.⁵

Majd nagy meglepetést okozva mindenki számára azt is kijelentette:

„az MSZP kész lenne támogatni a kormányt a kötelező kvóták elleni fellépésben”.⁶

A fentiekből jól látható tehát, hogy a szocialista szavazók nehéz helyzetben vannak, hiszen egy év leforgása alatt gyökeres fordulatokat vett az MSZP hivatalos kommunikációja.

NÉPSZAVAZÁS KONTRA BALOLDAL: SZÉTTARTÓ IRÁNYOK

A balliberális oldalon önmagában törésvonalat okozott, hogy a Gyurcsány Ferenc vezette Demokratikus Koalíció a kötelező betelepítés mellett foglal állást, egyúttal harsányan képviseli a bojkott-pártiságot a kvótareferendum kapcsán. Gyurcsány Ferenc a tavalyi év során több migránst is hazavitt otthonába, tizenkettedik évértékelő beszédében pedig azt hangoztatta, hogy a biztonság garantálása mellett korlátozott, ellenőrzött, szabályozott módon

„Magyarország nemcsak képes befogadni embereket, de jól is jár az ideérkező szakemberekkel”.⁷

A tavalyi év során ráadásul míg a Fidesz-KDNP az uniós kvótarendszer ellen, addig a Demokratikus Koalíció a menekültkvóta mellett gyűjtött aláírásokat, bár ez utóbbi gyűjtést később a sikertelenség miatt be is fejezték. Molnár Csaba, a párt ügyvezető alelnöke akkor azt nyilatkozta, hogy „Orbán Viktor miniszterelnök a kvóta elutasításával kisebbségben van”, mert szerinte a magyar mellett csak a szlovák kormány megy szembe az erről szóló uniós döntéssel. Egyúttal arra az álláspontra helyezkedett, hogy az emberek többsége és így a Demokratikus Koalíció szerint is

„a menekültek elosztásáról uniós szinten kell dönten, kötelező uniós kvóták alapján”.⁸

⁴ <http://www.origo.hu/itthon/20160705-oktober-2-an-lesz-a-kvotareferendum.html>

⁵ http://mandiner.hu/cikk/20160901_molnar_az_mszp_nem_tamogatja_a_kvotakat_keszen_all_tamogatni_a_kormanyt

⁶ <http://hirtv.hu/ahirtvhirei/molnar-gyula-az-mszp-kesz-tamogatni-a-kormanyt-1359549>

⁷ <http://magyaridok.hu/belfold/gyurcsany-betelepitene-bevanderlokat-322618/>

⁸ http://mandiner.hu/cikk/20151109_a_menekultkvota_mellett_gyujt_alairast_a_dk

Ezzel szemben kiélezve a baloldalon belüli, sőt a Szocialista Párton belüli ellentéteket, a bojkott-stratégiát megtörve Kovács László és Szanyi Tibor a népszavazáson való részvétel és az igen szavazat leadása mellett foglaltak állást. Kovács László, a párt egykori elnöke azt kérte párttársaitól és a szavazóktól:

„Írjuk rá a szavazólapra, hogy igennel szavazunk arra, hogy hazánk maradjon az Európai Unió tagja”.⁹

Szanyi Tibor is az október 2-i népszavazáson való részvételre buzdított. Az EP-képviselő az MSZP hivatalos álláspontjával szemben nem az otthonmaradást, hanem az október 2-i népszavazáson való részvételt és érvénytelen szavazat leadását tartja helyesnek. Mint mondta:

„továbbra is azt tartom tisztességesnek, ha a szavazók az ilyen gusztustalan kérdésre rontott szavazattal válaszolnak”.¹⁰

Talán a legérthetlenebb kampányt a legkisebb baloldali pártok, az Együtt és a PM folytatja, a törpepártok a Kétfarkú Kutya Párthoz hasonló vicckampánnyal kívánják otthon tartani a választópolgárokat. Mostani plakátkampányukkal ugyanakkor sokkal inkább magukról állítanak ki bizonyítványt, kormányzásképtelenségüket és komolytalanságukat mutatva. A Liberálisok egyedülként buzdítanak a népszavazáson való részvételre és az igennel szavazásra.

Ugyancsak a megosztottság jele, hogy a balliberális értelmiségiek közül is többen a nyitott határok ellen foglaltak állást és elismerően nyilatkoztak a kormány bevándorláspolitikájának bizonyos elemeiről. Konrád György például arról beszélt, hogy a muszlim bevándorlás kockázatokat és kihívásokat is jelent, és vannak valódi problémák, melyekről a baloldal nem gondolkodott el, nem vonta le a következtetéseket sem ezek kapcsán. Hasonlóan vélekedett Paul Lendvai publicista is, aki szerint a „magyar miniszterelnök számítása nemzeti és nemzetközi szinten is teljes egészében bevált”. A balliberális elkötelezettségéről híres publicista úgy vélte: Orbán Viktor ismét bizonyította kiváló politikai érzékét.¹¹

VALÓSÁG KONTRA BALOLDAL: FÉLREMENT JÓSLATOK

A baloldal a bevándorlás tömeges, elhúzódozó jellegét, a bevándorlás és a terrorizmus által jelentett veszélyt, sőt e két jelenség közti összefüggést is próbálta tagadni.

Molnár Zsolt szocialista politikus – más balliberális politikusokkal egyetértésben – korábban úgy vélte:

„a menekültkérdésnek és a terrorizmusnak lényegében nincsen közös halmaza”.¹²

⁹ <http://magyaridok.hu/belfold/ujabb-ellenzeki-otlet-915175/>

¹⁰ <http://sztarklikk.hu/kozelet/az-oktober-2-i-nepszavazason-valo-reszvetelre-buzdit-szanyi-tibor/288522>

¹¹ <http://magyaridok.hu/belfold/mar-paul-lendvai-orban-viktor-everol-besz-el-259372/>

¹² <http://www.atv.hu/video/k/20151116-hazankon-keresztul-mehetett-az-egyik-merenylo>

Mivel a valóság nem igazolta állításait, a baloldali pártok most a kényszerbetelepítés esélyét és realitását kérdőjelezik meg. Molnár Gyula a hirtelen kommunikációs fordulat (látszólag puhuló kvótaellenesség) ellenére például azt nyilatkozta, hogy

***„nincs napirenden további kötelező kvóták bevezetése”.*¹³**

Ezzel szemben a bevándorlási válság ismét fokozódik és az Unió, illetve nyugati vezető politikusok törekvéséből egyértelműen az körvonalazódik, hogy a most érkező bevándorlókat is szeretnék rövid időn belül szétosztani az összes tagállam között. Angela Merkel például továbbra is ragaszkodik a befogadás politikájához, a német kancellár a napokban az ARD televíziónak például azt nyilatkozta (noha a kvótaellenes álláspont az illegális bevándorlókra, és nem a muszlimokra vonatkozik):

***„Az nem működik, hogy egy ország azt mondja: egyáltalán nem akarunk befogadni muszlimokat”.*¹⁴**

Hatékony uniós határvédelem hiányában ráadásul újra fokozódik a migrációs nyomás Európa-szerte. Egyre több bevándorló érkezik Törökországból az Égei-tengeren keresztül a görög szigetekre, így újra hatszor-hétszer annyi migráns érkezett Görögországba, mint a korábbi időszakban. Emellett a héten egy nap alatt 6 500 bevándorlót fogott el az olasz partiőrség Líbia partjánál, akiket azonnal Olaszországba szállítanak.

Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság elnöke augusztus elején már tett is célzást a kötelező betelepítés „kiterjesztésére”. Mint azt a befogadás kapcsán elmondta:

***„ugyan nem számítok arra, hogy újabb bevándorlóhullám indul, de ha ez mégis bekövetkezik, akkor valamennyi tagállamnak teljesítenie kell feladatát”.*¹⁵**

GYENGESÉG ÉS KORMÁNYZÁSKÉPTELENSÉG HÚZÓDIK MEG A SZÍNFALAK MÖGÖTT

A zavaros kommunikáció, a bevándorláspárti álláspont és a népszavazás bojkottja saját szimpatizánsaikkal is szembefordította a balliberális erőket. A Nézőpont Intézet augusztusi kutatása alapján a baloldali szimpatizánsok kétötöde elutasítja a kényszerbetelepítést, míg a Závecz Research felmérése alapján az MSZP szavazóinak harmada tervezi, hogy részt vesz a népszavazáson.

A megosztottság és a valóság által megcáfolt érvek ellenére végül a balliberális oldal – a Fodor Gábor által vezetett Liberálisok kivételével – gyakorlatilag az október 2-i népszavazás bojkottja mellett áll ki, vagy legalábbis feleslegesnek gondolják a referendumot.

¹³ <http://www.atv.hu/belfold/20160901-molnar-gyula-az-mszp-kesz-tamogatni-a-kormanyt>

¹⁴ <http://www.wsj.com/articles/half-of-germans-oppose-fourth-term-for-angela-merkel-survey-finds-1472379679>

¹⁵ <http://www.origo.hu/nagyvilag/20160804-juncker-kvota-kompromisszum.html>

A bojkottfelhívás annak fényében is érthetetlen viszont, hogy a szocialisták korábban egy időpontra remélték megtartani a földügyről és az állami bérplafonról szóló – mint utóbb kiderült, sikertelenül kezdeményezett – hozzájuk köthető népszavazásokat. De szintén nehezen értelmezhető a referendum bojkottja, ha a népszavazás a balliberális pártok szerint hazánk Uniós tagságáról szól, melyet a megkérdezettek háromötöde még a britek kilépési szándékának kinyilvánítása után is támogatott. Ráadásul politikusaik a szocialisták kivételével még ma is egyértelműen támogatják a Brüsszel által közös uniós politikaként javasolt kötelező betelepítést.

Mindent egybevetve ezért inkább úgy tűnik, a baloldal mai állapotában erőtlenség, így valójában nem engedhetnek meg maguknak másfél évvel a parlamenti választás előtt egy jelentős energiát felemésztő kampányt, ezért buzdítanak otthonmaradásra. Ezzel azonban azt üzenik magukról, hogy semmilyen álláspontjuk nincs Európa egyik legsúlyosabb válságával kapcsolatban – mely hazánkat is érinti –, mindez pedig kihatással lehet az egyébként is ingatag lábakon álló kormányzókéességük megítélésére.